



УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ  
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ  
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ  
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27  
e-mail: box@nerc.gov.ua. веб-сайт: www.nerc.gov.ua

11.10.2018 № 9250/16/7-18  
на № \_\_\_\_\_

**Народному депутату України  
Шпеню Д. Ю.**

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008

**Шановний Дмитре Юрійовичу!**

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), розглянула Ваш депутатський запит від 10.09.2018 № 09/044, надісланий до НКРЕКП листом Голови Верховної Ради України Парубія А. В. від 21.09.2018 № 11/10-275, та в межах компетенції повідомляє.

З 01 жовтня 2015 року правові засади функціонування ринку природного газу України, заснованого на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки постачання природного газу, а також здатного до інтеграції з ринками природного газу держав – сторін Енергетичного Співтовариства, у тому числі шляхом створення регіональних ринків природного газу, визначаються Законом України «Про ринок природного газу» (далі – Закон).

Варто зазначити, що відповідно до положень статті 4 Закону державне регулювання ринку природного газу здійснює Регулятор у межах повноважень, визначених цим Законом та іншими актами законодавства.

Закон є ключовим документом, що встановлює на українському ринку природного газу європейські норми, визначені в Третньому енергетичному пакеті, зокрема в Директиві 2009/73/ЄС Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу стосовно спільних правил для внутрішнього ринку природного газу та Регламенті 715/2009 Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу про умови доступу до мереж передачі природного газу.

Так, відповідно до положень частини першої статті 1 Закону:

ринок природного газу – сукупність правовідносин, що виникають у процесі купівлі-продажу, постачання природного газу, а також надання послуг з його транспортування, розподілу, зберігання (закачування, відбору), послуг установки LNG;

суб'єкт ринку природного газу – оператор газотранспортної системи, оператор газорозподільної системи, оператор газосховища, оператор установки

Верховної Ради України

17.10.2018 11:54

915814

0074809

LNG, замовник, оптовий продавець, оптовий покупець, постачальник, споживач.

Регулятор діє згідно з повноваженнями, наданими, зокрема, Законом України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та Законом.

Відповідно до вимог Закону важливу роль для забезпечення функціонування лібералізованого внутрішнього ринку природного газу було покладено на Регулятора у частині розробки та прийняття нормативно-правових актів, які встановлюють правила роботи нової моделі ринку природного газу та взаємовідносин між його суб'єктами.

Згідно з пунктом 6 частини третьої статті 4 Закону до компетенції Регулятора на ринку природного газу належить затвердження кодексів газотранспортних систем, кодексу газорозподільних систем, кодексів газосховищ та кодексу установки LNG.

Крім того, згідно з положеннями статті 41 Закону Регулятор затверджує кодекс газорозподільних систем за результатами консультацій із суб'єктами ринку природного газу.

Кодекс газорозподільних систем повинен містити, зокрема, положення щодо основних правил технічної експлуатації газорозподільних систем; правила обліку природного газу (у тому числі приладового) тощо.

Варто зазначити, що на сьогодні Регулятор повною мірою виконав свої зобов'язання у частині прийняття актів вторинного законодавства, передбачених Законом, якими забезпечено функціонування нового ринку природного газу, заснованого на принципах вільної добросовісної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки постачання природного газу.

При цьому розробка нормативно-правових актів НКРЕКП здійснювалася за участі представників органів державної влади, суб'єктів ринку природного газу, європейських консультантів та Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

Також Секретаріатом Енергетичного Співтовариства було надано позитивну оцінку нормативно-правовим актам НКРЕКП, прийнятим на виконання Закону, зокрема щодо їх відповідності законодавству Європейського Союзу, що регламентує функціонування ринку природного газу.

На виконання вимог Закону постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 (далі – Постанова) було затверджено Кодекс газорозподільних систем, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1379/27824 (далі – Кодекс ГРМ), який визначає взаємовідносини оператора газорозподільних систем із суб'єктами ринку природного газу, а також правові, технічні, організаційні та економічні засади функціонування газорозподільних систем. Дія Кодексу ГРМ поширюється на операторів газорозподільних систем, замовників доступу та приєднання до газорозподільної системи, споживачів (у тому числі побутових споживачів), об'єкти яких підключені до газорозподільних систем, та на їх постачальників.

При цьому під час державної реєстрації в Міністерстві юстиції України Постанова та Кодекс ГРМ пройшли правову експертизу на відповідність їх положень Конституції та чинному законодавству України.



Відповідно до положень глави 3 розділу X Кодексу ГРМ з метою удосконалення системи комерційного обліку природного газу, підвищення рівня достовірності вимірювання об'єму природного газу комерційними вузлами обліку в газорозподільних системах та для забезпечення належної організації добового балансування на ринку природного газу України Оператори ГРМ та їх суміжні суб'єкти ринку природного газу, зокрема споживачі, повинні здійснювати відповідні заходи з організації та облаштування комерційних вузлів обліку природного газу засобами дистанційної передачі даних.

Власники комерційних вузлів обліку (крім побутових споживачів зі споживанням до 0,01 млн м куб.) зобов'язані в установленому законодавством порядку забезпечити організацію та облаштування на власних комерційних вузлах обліку засобів дистанційної передачі даних.

При цьому Оператор ГРМ також за власний рахунок здійснює організацію та облаштування комерційних вузлів обліку засобами дистанційної передачі даних, які є власністю Оператора ГРМ. У цьому випадку споживачі не мають права відмовити Оператору ГРМ у здійсненні таких заходів.

Таким чином, заходи з забезпечення облаштування засобами дистанційної передачі даних комерційних вузлів обліку здійснюються за рахунок їх власників з урахуванням відомостей щодо власності на такі комерційні вузли обліку, наведені в актах розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, що є невід'ємною частиною Типового договору розподілу природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2498.

При цьому звертаємо увагу, що віднесення витрат на облаштування комерційних вузлів обліку газу засобами дистанційної передачі даних до операційних витрат газорозподільного підприємства призведе до суттєвого зростання тарифів на послуги розподілу природного газу, що створить додаткове фінансове навантаження на всіх споживачів природного газу України, у тому числі побутових, а також тих, які станом на сьогодні виконали вимоги чинного законодавства та за власний рахунок забезпечили організацію та облаштування на власних комерційних вузлах обліку засобів дистанційної передачі даних.

З повагою  
Голова НКРЕКП

О. Кривенко